

Z ŻYCIA PTB POLISH BOTANICAL SOCIETY NEWS

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA BOTANICZNEGO W 2006 ROKU

Polish Botanical Society in 2006

I. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA PTB

ZEBRANIA PLENARNE TOWARZYSTWA

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 posiedzenia Zarządu Głównego: 13 maja i 2 grudnia.

Posiedzenia poświęcone były sprawom bieżącym Towarzystwa. Dyskutowano m.in. nad zaawansowaniem przygotowań 54 Zjazdu PTB, który odbędzie się w Szczecinie w dniach 3–8 września 2007 oraz podniesieniem wartości i poczytności czasopism PTB poprzez zwiększenie liczby artykułów publikowanych w języku angielskim, bardziej krytycznej ocenie zgłaszanych do druku publikacji oraz udostępnianiem ich streszczeń na stronie internetowej Towarzystwa. Na posiedzeniu grudniowym dokonano podsumowania stanu finansowego Towarzystwa oraz działalności biblioteki, Oddziałów i Sekcji PTB w 2006 r.

DANE OSOBOWE O TOWARZYSTWIE

Skład Zarządu oddziałów i sekcji w roku bieżącym przedstawiono w tabelach 1 i 2. Towarzystwo Botaniczne na koniec tego roku liczyło 1254 członków, w tym 950 zwyczajnych, 199 nadzwyczajnych, 22 honorowych i 14 zagranicznych. Do PTB przyjęto 19 nowych członków, a ubyło (zmarło, skreślono z listy lub zrzekło się członkostwa) 37 osób (Tab. 3, 4).

BIBLIOTEKA PTB

Biblioteka PTB zajmuje się na bieżąco krajową i międzynarodową wymianą wysyłkową czasopism wydawanych przez Towarzystwo.

Stopniowo realizowane jest komputerowe katalogowanie i elektroniczne udostępnianie zbiorów. Zgromadzony księgozbiór poddawany jest oprawie i niezbędnym naprawom.

Gromadzenie zbiorów oparte jest prawie wyłącznie na wpływach z wymiany zagranicznej, w niewielkim stopniu z wymiany krajowej i darów. Czasopisma przeznaczone na wymianę, jak również wprowadzone do księgozbioru, biblioteka otrzymuje nieodpłatnie od Zarządu Głównego PTB. Obecnie stan księgozbioru biblioteki liczy: 6654 woluminy wydawnictw zwartych (w tym 19 woluminów starodruków), 18023 odbitki i broszury, 21640 woluminów (815 tytułów) wydawnictw ciągłych.

W okresie sprawozdawczym opracowano 200 woluminów wydawnictw ciągłych (510 egzemplarzy) i 26 woluminów wydawnictw zwartych, na łączną wartość 41 089,50 zł (przy wycenie wpływów Biblioteka opiera się na aktualnym, średnim kursie walut obcych, publikowanym przez NBP). Do kontrahentów zagranicznych wysłano 907 egzemplarzy czasopism o wartości 17 441 zł. Do bibliotek polskich w ramach wymiany wysłano 48 egzemplarzy czasopism o wartości 1 011 zł. W ramach egzemplarza obowiązkowego przekazano 143 egzemplarze o wartości 2 381 zł. Razem rozesłano 1098 egz. czasopism o wartości 20 833 zł. Na zamówienie instytucji i pracowników naukowych sprzedano 522 egzemplarze wydawnictw PTB o łącznej wartości 10 090 zł.

Opracowano 137 rekordów bibliograficznych tytułów czasopism i zasobów w systemie MAK, w formacie Marc 2.1. Prowadzone jest bieżące uzupełnianie zasobów czasopism już wprowadzonych. Uaktualniono wykaz tytułów czasopism zagranicznych otrzymywanych przez Bibliotekę i notowanych przez Katalog Centralny Biblioteki Narodowej oraz przekazano wykaz zagranicznych druków zwartych opracowanych w 2005 r.

Oprawiono następujące czasopisma: *Acta Agrobotanica* [vol. 1(1953) – vol. 58(2005)], *Monographiae Botanicae* [vol. 1(1953) – vol. 22(1966)] i *Rocznik Dendrologiczny* [vol. 1(1926) – vol. 53(2005)].

Tabela 1. Władze Oddziałów PTB w 2006 roku.

Oddział	Data wyboru władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz	Skarbnik
Białostocki	30.11.2004	dr Ewa Pirożnikow	dr Grażyna Łaska	dr Bożena Kiziewicz	dr Anna Matwiejuk
Bydgoski	4.11.2004	dr Ewa Krasicka-Korczyńska	–	dr Tomasz Stosik	dr Anna Sawilska
Gdański	25.05.2004	prof. dr hab. Jacek Herbich	–	dr Monika Badura	dr Krystyna Burkiewicz
Kielecki	25.03.2004	dr Janusz Łuszczzyński	dr Alojzy Przemyski	dr Joanna Czerwik-Marcinkowska	dr Krzysztof Toborowicz
Krakowski	20.05.2004	dr hab. Andrzej Jankun	dr hab. Konrad Wołowski; dr hab. Stefania Loster	mgr Beata Cykowska	dr hab. Krystyna Towpasz
Lubelski	11.05.2004	dr hab. Marek Kucharczyk	prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska	dr Joanna Czarnecka	dr Alicja Buczek
Łódzki	11.05.2004	prof. dr hab. Jan Siciński	prof. dr hab. Kazimierz Marciniak; prof. dr hab. Krystyna Janas	mgr Maria Serwik	dr Jacek Patykowski
Olsztyński	13.03.2003	prof. dr hab. Tadeusz Korniak	dr hab. Piotr Stypiński	dr Hanna Ciecierska	dr Magdalena Kucewicz
Poznański	12.05.2004	prof. dr hab. Elżbieta Zenkteler	–	dr Tomasz Wyka	mgr Agnieszka Bagniewska-Zadworna
Skierniewicki	30.03.2004	dr Hanna Bryk	dr Ryszard Górecki	dr Małgorzata Podwyszyńska	dr Ludwika Kawa-Miszczak
Szczeciński	21.05.2004	dr Agnieszka Popieła	prof. dr hab. Andrzej Witkowski	dr Zofia Sotek	dr Małgorzata Bąk
Śląski	20.05.2004	dr hab. Ryszard Ciepał	dr Adam Rostański	dr Iwona Łukasik	dr Teresa Zaufal
Toruński	21.01.2001	dr hab. Anna Goc	dr hab. Tomasz Załuski	dr Anna Wojciechowska	dr Lucjan Rutkowski
Warszawski	22.05.2004	doc. dr hab. Helena Kubicka	dr hab. Jacek Zakrzewski	dr Magdalena Świąder	dr Danuta Solecka
Wrocławski	17.06.2004	prof. dr hab. Krystyna Kromer	–	dr Magdalena Mularczyk	dr Ewa Szczęśniak

Na miejscu skorzystało z Biblioteki 115 osób, wypożyczając 62 druki zwarte, 234 czasopisma, 9 odbitek. Poza Bibliotekę wypożyczono 4 druki zwarte i 28 tytułów czasopism. Biblioteka wykonała kserokopie 89 artykułów z czasopism zagranicznych dla 10 instytucji naukowych i 9 osób.

Biblioteka udostępnia zgromadzone zbiory czytelnikom dwa razy w tygodniu (wtorek i czwartek), posiada swój adres e-mail: ptb-bibl@biol.uw.edu.pl i bezpośredni kontakt telefoniczny: 022 5530532.

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Polskie Towarzystwo Botaniczne uczestniczy w rozwoju nauk botanicznych i upowszechnianiu wiedzy botanicznej na skalę ogólnopolską i międzynarodową. Organizowane sympozja, konferencje, sesje naukowe, wycieczki terenowe oraz regularne wydawanie własnych czasopism naukowych umożliwiają podnoszenie poziomu naukowego członków Towarzystwa i służą wymianę myśli naukowej.

W 2006 roku oddziały i sekcje Towarzystwa wzięły udział w zorganizowaniu następujących

Tabela 2. Władze sekcji PTB w 2006 roku.

Sekcja	Data wyboru władz	Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Sekretarz
Aerobiologiczna	21.05.2005	prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska	dr Idalia Kasprzyk	dr Krystyna Piotrowska
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	8.09.2004	prof. dr hab. Elżbieta Bednarska	prof. dr hab. Józef Bednara	dr Joanna Leśniewska
Briologiczna	7.09.2004	dr Ewa Fudali	dr Henryk Klama	dr Marta Mierzeńska
Dendrologiczna	28.06.2004	dr Tomasz Bojarczuk	dr Władysław Danielewicz	dr Ewa Jerzak
Fizjologii i Biochemii Roślin	25.09.2001	prof. dr hab. Franciszek Dubert	dr A. Rzepka	prof. dr hab. P. Wojtaszek
Fykologiczna	13.06.2002	prof. dr hab. Lubomira Burchardt	prof. dr hab. Barbara Rakowska; prof. dr hab. Andrzej Witkowski	dr Beata Messyasz
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	30.05.2006	prof. dr hab. Jan Holeksa	prof. dr hab. Jacek Herbich; dr Ewa Pirożnikow	dr Magdalena Żywiec
Historii Botaniki	5.04.2004	prof. dr hab. Alicja Zemanek	prof. dr hab. Tomasz Majewski	dr hab. Piotr Köhler
Kultur Tkankowych Roślin	7.09.2006	prof. dr hab. Ewa Kępczyńska	dr hab. Barbara Thiem	dr Eleonora Gabryszewska
Lichenologiczna	9.09.2004	prof. dr hab. Józef Kiszka	dr Anna Zalewska	dr Grzegorz Leśniński
Mikologiczna	8.09.2004	prof. dr Alina Skirgiełło	prof. dr hab. Maria Ławrynowicz; prof. dr hab. Wiesław Mułenko	dr Janusz Łuszczyński
– przy Oddziale łódzkim		dr Kazimierz Kopczyński	dr Izabela Kałucka	mgr Dominika Ślusarczyk
– przy Oddziale poznańskim		prof. dr hab. Anna Bujakiewicz	–	dr Tomasz Leski
– przy Oddziale warszawskim		prof. dr hab. Joanna Marcinkowska	–	dr Krystyna Grzelak
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	21.05.2002	dr Maria Lankosz-Mróz	mgr Ewa Jerzak	mgr Teresa Bielska
Paleobotaniczna	28.06.2003	prof. dr hab. Anna Sadowska	dr Aleksandra Kohlman-Adamska	dr Grzegorz Worobiec
Pteridologiczna	9.09.2004	prof. dr hab. Halina Piękoś-Mirkowa	–	prof. dr hab. Elżbieta Zenkteleer

ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji oraz spotkań naukowych:

1) 25th International Phycological Conference pt. "Alga and their changes over time" ("Glony i ich zmiany w czasie"), 16–19.05.2006, Poznań–Łagów–Słubice. W konferencji udział wzięło 117 osób z 10 krajów. Wygłoszono 46 referatów i komunikatów. Organizatorami byli: Sekcja Fykologiczna i Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Zakład Hydrobiologii w Poznaniu.

2) XI Ogólnopolska Konferencja Kultur *In Vitro* i Biotechnologii Roślin pt. „Kultury *in vitro* podstawą biotechnologii roślin”, 6–9.09.2006, Międzyzdroje. Ogólnopolski charakter konferencji był potwierdzony udziałem przedstawicieli wszystkich ośrodków akademickich oraz instytutów branżowych i Polskiej Akademii Nauk, w których głównym obiektem zainteresowań jest roślina od chronionej po uprawną. W konferencji uczestniczyło 212 osób. Obrady odbyły się w 6 sekcjach, wygłoszono 16 refe-

Tabela 3. Dane liczbowe Oddziałów PTB w 2006 roku.

Oddział	Liczba członków									Liczba posiedzeń	Liczba referatów	Liczba prelegentów zagranicznych	Liczba uczestników
	ogólna	zwykajnych	nadzwyczajnych	honorowych	zagranicznych	emerytowanych	przyjętych w 2006 r.	Wystąpiło / zmarło	członkowie wspierający				
Białostocki	26	26	-	-	-	-	-	-	-	b.d.	b.d.	-	b.d.
Bydgoski	24	24	-	-	-	1	1	-	-	5	5	-	75
Gdański	70	50	14	1	-	4	3	9	1	2	2	-	29
Kielecki	27	19	5	-	-	4	-	1	-	1	1	-	32
Krakowski	156	118	10	4	5	19	5	4	-	23	23	2	28
Lubelski	90	85	4	1	3	11	1	-	-	8	8	-	166
Łódzki	102	61	26	2	2	8	-	-	3	4	4	-	b.d.
Olsztyński	43	27	15	1	-	6	-	-	-	2	2	-	38
Poznański	183	130	50	2	-	35	2	-	-	9	9	-	233
Skiernewicki	38	27	1	1	-	8	2	2	1	5	8	-	105
Szczeciński	49	45	4	-	-	5	1	-	1	8	9	-	b.d.
Śląski	68	68	-	1	1	-	-	-	-	5	12	-	25
Toruński	46	34	4	2	-	6	-	8	-	5	5	-	80
Warszawski	242	174	60	6	2	66	2	1	3	4	12	12	199
Wrocławski	90	62	6	1	1	20	1	10	-	1	1	-	6
	1254	950	199	22	14	193	18	35	9	82	101	14	1016

Tabela 4. Dane liczbowe sekcji PTB w 2006 roku.

Seksja	Liczba członków	Spotkania ogólnosekcyjne /liczba/			Liczba wystąpień na zjazdach, posiedzeniach PTB
		spotkań	uczestników	referatów	
Aerobiologiczna	22	2	25	1	1011 posterów
Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin	96	1	-	1	-
Briologiczna	18	1	20	-	3
Dendrologiczna	110	1	100	-	724 postery
Fizjologii i Biochemii Roślin	250	1	40	-	1620 posterów
Fykologiczna	87 (w tym 4 z zagranicy)	6	144	-	4648 posterów
Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej	430	3	110	3	19
Historii Botaniki	25	1	9	4	-
Kultur Tkankowych Roślin	35	1	212	-	41132 postery
Lichenologiczna	49 (w tym 3 z zagranicy)	1	24	-	117 posterów
Mikologiczna	60	12	200	12	6
Ogrodów Botanicznych i Arboretów	65	1	48	-	4
Paleobotaniczna	49	-	-	-	-
Pteridologiczna	26	1	22	-	108 posterów
W sumie:	1322	32	954	21	173250 posterów

ratów i 25 komunikatów, zaprezentowano 132 plakaty. Organizatorami byli: Sekcja Kultur Tkankowych PTB, Polska Sekcja International Association for Plant Biotechnology oraz Katedra Fizjologii i Biotechnologii Roślin Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego.

3) Konferencja naukowa „Pylek roślin w aeroplanktonie różnych regionów Polski”, która odbyła się w Lublinie w dniach 28–29.09.2006. Wzięło w niej udział 25 osób, w tym dwóch gości zagranicznych. Na konferencji przedstawiono 10 referatów i 11 posterów. Pełne prace zostały opublikowane w tomie materiałów konferencyjnych. Organizatorem była Sekcja Aerobiologiczna PTB, Pracownia Aerobiologiczna Katedry Botaniki AR w Lublinie, Instytut Biologii Środowiska Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu oraz PAN Oddz. w Lublinie. Wygłoszone referaty dotyczyły zawartości ziaren pyłku różnych taksonów roślin zielnych i drzewiastych w powietrzu kilku regionów Polski. Wśród prezentowanych wyników badań znalazły się również prace z pogranicza fenologii i aerobiologii, które wykorzystywane są dla potrzeb prognozowania alergologicznego.

4) I Konferencja Sekcji Pteridologicznej „Problemy zagrożenia i ochrony paprotników w Polsce”, 14–16.09.2006, Kraków–Zakopane. W konferencji uczestniczyły 22 osoby, wygłoszono 10 referatów i przedstawiono 8 posterów. Organizatorem była Sekcja Pteridologiczna, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie oraz Instytut Botaniki PAN w Krakowie. Celem konferencji było ukazanie aktualnego stanu zagrożenia oraz metod i form ochrony paprotników Polski ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o największej różnorodności i bogactwie gatunkowym (Tatry, Pieniny). Konferencja była połączona z warsztatami i 2-dniową sesją terenową. Pełne teksty prezentowanych wykładów i posterów opublikowano w języku angielskim w osobnym tomie w serii *Botanical Guidebooks*, no. 29, 2006 r. pt. „Conservation-related problems of pteridophytes in Poland”.

5) XXII Zjazd Lichenologów Polskich pt. „Porosty w czasie i przestrzeni – taksonomia,

rozmieszczenie i zagrożenia”, 11–16.09.2006, Schodno we Wdzydzkim Parku Krajobrazowym. Organizatorami konferencji byli: Sekcja Lichenologiczna PTB, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody Uniwersytetu Gdańskiego oraz Wdzydzki Park Krajobrazowy. W spotkaniu uczestniczyło 24 lichenologów. Na sesji naukowej przedstawiono 11 referatów oraz wystawiono 7 plakatów. Tematyka wystąpień była różnorodna i dotyczyła trudnych grup taksonomicznych (grupa *Lecanora dispersa*, wybrane gatunki z rodzajów *Cladonia*, *Lecidea* i *Ochrolechia*) i siedliskowych (porosty *Sambucus nigra*, porosty obszarów zmylonityzowanych) oraz rozmieszczenia porostów w Polsce i na świecie. Celem sesji terenowej było poznanie i uzupełnienie informacji na temat zróżnicowania gatunkowego i siedliskowego porostów i grzybów naporostowych Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.

6) Konferencja naukowa, Zjazd Sekcji Dendrologicznej pt. „Bogactwo, różnorodność oraz ochrona dendroflory w lasach i parkach Zachodniej Polski”, 22–24.06.2006, Zielona Góra. W Zjeździe wzięło udział około 100 uczestników. Przedstawiono 7 referatów i 24 plakaty. W czasie spotkania poruszano problemy związane z przeszłością, stanem obecnym oraz możliwościami rewitalizacji historycznych parków Zachodniej Polski oraz udziałem obcych gatunków drzew i krzewów w biocenozach leśnych. W ramach sesji terenowych zwiedzano obiekty parkowe i leśne, m.in. Bad Muskau, Park Mużakowski, Leśny Kompleks Promocyjny „Bory Lubuskie”. Organizatorzy: Sekcja Dendrologiczna PTB, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Marszałek Województwa Lubuskiego, Uniwersytet Zielonogórski.

7) VII Ogólnopolska Konferencja pt. „Kultury *in vitro* w fizjologii roślin”, 7–8.12.2006, Kraków. W konferencji uczestniczyło około 40 osób. Przedstawiono 16 referatów i 20 plakatów. Organizatorami byli Sekcja Fizjologii i Biochemii Roślin PTB oraz Instytut Fizjologii Roślin PAN w Krakowie.

8) Sesja naukowa pt. „Mikologia u progu trzeciego tysiąclecia”, 14.10.2006, Warszawa.

Spotkanie poświęcone Jubileuszowi 95-lecia urodzin i wieloletniej pracy naukowej Pani Profesor Aliny Skirgiełło. Sesja składała się z trzech części: I – jubileuszowej, II – naukowej i III – wystawy grzybów. W sesji udział wzięło około 200 osób. Przedstawiono 6 referatów. Sesja była zorganizowana przez Sekcję Mikologiczną, Oddział Łódzki i Warszawski PTB oraz Uniwersytet Warszawski. Konferencja uwydatniła znaczenie działalności Pani Profesor Aliny Skirgiełło w integracji europejskiej mikologii. Potwierdzeniem tego była ogromna liczba gratulacji, które spłynęły ze wszystkich stron Europy. Ponadto Redakcja *Acta Mycologica* przygotowała jubileuszowe wydanie tego czasopisma, do którego zgłoszono ponad 60 prac.

9) VII Toruńskie Seminarium Ekologiczne „Procesy ekologiczne w warunkach ekstremalnych”, 23–25.06.2006, Toruń; liczba uczestników 66, wygłoszono 25 doniesień. Organizator – Oddział Toruński.

10) Warsztaty terenowe Sekcji Briologicznej PTB „Ojców 2006”, 5–9.09.2006. Miały one charakter naukowo-edukacyjny. Tematem wiodącym była różnorodność gatunkowa mszaków OPN. Prowadzone były badania terenowe (zbiór okazów), seminaria oraz wieczorna szkoła identyfikacji gatunków w oparciu o cechy mikroskopowe. Uczestnikami warsztatów byli członkowie Sekcji oraz doktoranci różnych krajowych uczelni zaczynający swoją działalność na polu briologii, w sumie 20 osób (w tym dwie osoby z Czech). Zaprezentowano 3 referaty, dwa dotyczące stanu zbadania brioflory OPN: wątrobowców (dr A. Stebel) i mchów (dr B. Fojcik) oraz trzeci omawiający cechy diagnostyczne gatunków z rodziny *Orthotrichaceae* (dr V. Plašek z Uniwersytetu w Ostravie). Zebrane podczas badań dane zostaną opublikowane w postaci wspólnego artykułu w czasopiśmie „Prądnik”.

11) „Warsztaty Characeae”, 26–28.06.2006, w Poznaniu organizowane w ramach 16-tej Międzynarodowej Ekologicznej Szkoły Letniej. Organizatorem była Sekcja Fykologiczna i Zakład Hydrobiologii UAM Poznań. W warsztatach taksonomicznych uczestniczyło 27 osób, w tym 12 osób z Sekcji Fykologicznej PTB.

12) Białowieskie Seminarium Geobotaniczne (warsztaty) pt. „Rola wzajemnych relacji roślin i zwierząt w kształtowaniu roślinności”, 9–11.02.2006, Białowieża. W spotkaniu udział wzięło 27 osób. Wygłoszono 8 referatów. Organizatorem była Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej.

13) Białowieskie Seminarium Geobotaniczne (warsztaty) pt. „Dynamika roślinności w bezwzględnej skali czasu”, 16–18.11.2006, Białowieża. W spotkaniu udział wzięło 36 osób. Wygłoszono 11 referatów. Organizatorem była Sekcja Geobotaniki i Ochrony Szaty Roślinnej.

14) Seminarium naukowe pt. „Przegląd aktualnych kierunków badań nad *Cardaminopsis halleri* – naturalnym metalofitem we florze Polski”, 28.08.2006, Katowice. W spotkaniu udział wzięło 25 osób, wygłoszono 8 referatów. Organizatorem był Oddział Śląski.

15) Seminarium terenowe „Roślinność śródziemnomorska i górską Sardynii”, 23.04.–06.05.2006, Sardinia. W seminarium udział wzięło 48 osób. Wygłoszono 4 referaty o tematyce związanej z szatą roślinną, fauną, geografą i geologią Sardynii. Organizatorem była Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów.

Konferencje i sympozja umożliwiają wymianę poglądów, wiedzy i doświadczenia w oparciu o badania własne i najnowsze problemy naukowe. Pozwalają na śledzenie postępu w różnych dziedzinach nauk, które skupia Polskie Towarzystwo Botaniczne. Inny charakter prezentują warsztaty i wycieczki terenowe. Służą one rozwijaniu poglądów, zaszczepianiu pasji naukowych, pogłębianiu wiedzy studentów i młodych naukowców. Prowadzone są przez wybitnej klasy specjalistów przekazujących aktualną wiedzę w połączeniu z jej praktycznym wykorzystaniem. Przykładem takich naukowo-edukacyjnych spotkań są organizowane co roku przez członków Sekcji Fykologicznej Warsztaty Zielenicowe. Podobny charakter mają warsztaty terenowe Sekcji Briologicznej. Ich uczestnikami są przede wszystkim doktoranci różnych uczelni (krajowych i zagranicznych), zaczynający swoją działalność na polu briologii. W tym roku

w konferencjach współorganizowanych przez członków PTB udział wzięły 954 osoby, wygłoszono 173 referaty i przedstawiono 250 posterów (Tab. 4). Współorganizatorami tych spotkań było jedenaście Sekcji PTB oraz Oddział Toruński. Na uwagę zasługują także spotkania sesyjne organizowane przez Oddziały PTB. W roku bieżącym, na 82 posiedzeniach wygłoszono w sumie 101 referatów, a liczba uczestników wyniosła 1016 (Tab. 3). W spotkaniach tych wzięło udział 14 prelegentów zagranicznych. Na szczególne wyróżnienie zasługuje bardzo prężna i otwarta działalność członków Oddziału Poznańskiego (w 9-ciu spotkaniach udział wzięły 233 osoby), Warszawskiego (w czterech sesjach spotkało się 199 osób), Lubelskiego (8 posiedzeń – 166 osób) oraz Skierniewickiego (5 posiedzeń – 105 osób). Często uczestnikami spotkań byli nie tylko naukowcy i członkowie PTB, ale również miłośnicy przyrody, uczniowie, nauczyciele, studenci i sympatycy Towarzystwa. Tematyka spotkań była bardzo różnorodna i zależała od specjalizacji i przynależności sekcyjnej członków, poszczególnych Oddziałów PTB. Poniżej podano niektóre tematy poruszane na lokalnie organizowanych posiedzeniach naukowych:

Oddział Bydgoski:

- 10.03. Wulkany Indonezji;
- 20.03. Średniowieczny botanik na Teryfii;
- 19.04. Wspomnienia botaniczne z podróży do Chin i Wietnamu;
- 24.11. Metaplantacja *Dactylorhiza incarnata* z obszaru zainwestowania;
- 29.11. Struktura i dynamika populacji *Rumex confertus* w zróżnicowanych warunkach ekologicznych.

Oddział Gdański:

- 09.03. Grenlandia – nieoczekiwane oblicze wyspy;
- 22.11. Sudan oczami archeobotanika.

Oddział Kielecki:

- 09.11. Element geograficzny w biocie Basidiomycetes Gór Świętokrzyskich.

Oddział Krakowski:

Członkowie Oddziału Krakowskiego spotykają się regularnie co tydzień w Instytucie Botaniki PAN. Szczegółowe programy spotkań zamieszczane są na bieżąco na stronie internetowej PTB. Poniżej przedstawiono kilka wybranych tematów:

- 12.10. Sinice (*Cyanophyta*) Europy Środkowej;
- 19.10. Gronkowiec złocisty (*Staphylococcus aureus*) – zabójca czy partner?;
- 26.10. Tradycyjne złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobach botaników, na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie;
- 09.11. Krajobraz i roślinność Ojcowskiego Parku Narodowego w dawnej i obecnej fotografii;
- 23.11. Relacje między grzybami a roślinami na granicy roślinności w Tien-Szanie;
- 30.11. Jak długo szczątki drzew są widoczne w lesie?;
- 07.12. Mechanizmy wkraczania *Bunias orientalis* do półnaturalnych zbiorowisk trawiastych;
- 14.12. Badania lichenologiczne na obszarze pustyni Sonora (USA).

Oddział Lubelski:

- 12.01. Pollen Monitoring Programme – refleksje z 5-go spotkania uczestników w Bułgarii;
- 09.03. Impresje botaniczne z wyjazdu na kurs botaniki eksperymentalnej w Petersburgu;
- 06.04. Brodawki korzeniowe *Fabaceae* – zróżnicowanie anatomiczne;
- 27.04. Przystosowania do zapylania w rodzinie *Orchidaceae*;
- 11.05. Współczesne nurty w badaniach nad gatunkami inwazyjnymi;
- 25.05. Arboretum w Ogrodzie Botanicznym UMCS;
- 31.05. Strategie adaptacyjne deszczowego lasu tropikalnego;
- 23.11. Ingerencja w rodzinę pszczałę podczas zimy.

Oddział Łódzki:

- 24.01. Parki narodowe, rezerваты i ogrody botaniczne w Chorwacji;
- 21.03. Rola roślin w detoksykacji środowiska zanieczyszczonego związkami pierścieniowymi;
- 04.07. Banki nasion zbiorowisk lasów liściastych jako typ adaptacji do zróżnicowanego poziomu zaburzeń;
- 28.11. Mikrorozmnażanie *Plantago asiatica* L. Badania histologiczne i cytologiczne.

Oddział Olsztyński:

- 10.11. Roślinność półwyspu popielniańskiego jako baza pokarmowa konika polskiego;
- 19.11. Zróżnicowanie genetyczne populacji niżowych i górskich *Polygonatum verticillatum*.

Oddział Poznański:

- 11. 01. Z wizytą wśród łowców głów – spostrzeżenia przyrodnicze z Borneo;
- 15.02. Różnorodność zbiorowisk ektomikoryzowych i ich wpływ na produktywność biomasy wierzby wiciowej *Salix viminalis*;
- 15.03. Niezwykły świat przyrody Capensis;
- 05.04. Flora i roślinność ramienicowa jezior Ziemi Lubuskiej;
- 17.05. Krajobrazowe zróżnicowanie roślinności Spitsbergenu na tle Archipelagu Svalbard (Arktyka);
- 24.05. Zwiedzanie kolekcji różaneczników Instytutu Dendrologii PAN i Arboretum Kórnickiego;
- 17.10. Czas jako czynnik wzrostu i rozwoju roślin nie tylko w kulturach *in vitro*;
- 15.11. Jak wierzchołek pędu liczy i rozmieszcza inicjowane przez siebie zawiązki – boski porządek czy wolna amerykanka?;
- 13.12. Filmowe szkice o florze Andów.

Oddział Skierniewicki:

- 14.02. Tendencje florystyczne na rok 2006;
- 04.04. Odmianny krajowych gatunków klonów w uprawie i kolekcjach;
- Zaburzenia fizjologiczne u warzyw liściastych związane z niedoborem wapnia;

- 06.06. Uprawa żurawiny i pigwowca na Litwie i Łotwie;
- Ozdobne rośliny cebulowe na Litwie;
- 15.11. IX Międzynarodowe Sympozjum *Rubus and Ribes* w Chile 4–7.12.2005;
- 14.12. Zebranie jubileuszowe z okazji 25-lecia powstania Oddziału Skierniewickiego: Tajemnica piękna kwiatów; 25 lat Skierniewickiego Oddziału PTB.

Oddział Szczeciński:

Członkowie Oddziału Szczecińskiego spotykają się regularnie raz w miesiącu (z przerwą wakacyjną), wygłaszając referaty o zróżnicowanej tematyce:

- 01. Problemy w realizacji planów ochrony przyrody na przykładzie Pojezierza Choszczeńskiego;
- 02. Stan i zróżnicowanie drzew i krzewów Szczecina;
- Komunikat o kartotece florystycznej Pomorza prof. Zygmunta Czubińskiego;
- 03. Taksonomia porostów z rodzaju *Opegrapha* w Polsce;
- 04. Flora Afryki Południowej ze szczególnym uwzględnieniem Królestwa Przylądkowego;
- 05. Warunki referencyjne górnego brzegu rzeki Grabowej;
- 10. Tereny zieleni Szczecina w ujęciu przestrzennym i historycznym – problemy i zagrożenia w możliwości rozwoju;
- 11. Plan rozwoju obszarów wiejskich. Pakiety rolnośrodowiskowe, czyli dotacje na ochronę przyrody i środowiska w rolnictwie;
- 12. Rozmieszczenie i warunki występowania *Carex buxbaumii* i *C. hartmanii* w Polsce Północnej.

Oddział Śląski:

- 16.02. Jedność życia – wspólny przodek czy reguła? Ograniczenie modelu adaptacyjnego;
- 23.03. Zmienność morfologiczna w populacjach *Cardaminopsis halleri* (L.) z wybranych siedlisk na Wyżynie Śląskiej;

01.06. Naturalna mieszańcowość międzygatunkowa na przykładzie *Vaccinium intermedium* Ruthe;

27.11. Wczesna ewolucja życia i powstanie *Metazoa* – poza paradygmatem darwinowskim.

Oddział Toruński:

11.01. Szkoła badawcza i działalność prof. J. B. Falińskiego w rozwoju geobotaniki w Polsce;

19.04. Florigen – induktor kwitnienia, mity i fakty;

17.05. Sondy molekularne – podróż do wnętrza komórki;

22.11. Nobel 2006 za poznanie mechanizmu transkrypcji genów, Roger D. Kornberg;

20.12. Genetyka Bożego Narodzenia.

Oddział Warszawski:

Członkowie Oddziału Warszawskiego zorganizowali cztery sesje naukowe (tytuły podano poniżej) skupiające w sumie 199 osób. Dodatkowo w tych spotkaniach uczestniczyli uczniowie szkół średnich – 60 osób. Ogółem wygłoszono 12 następujących referatów:

11.02. Sesja 1: Drzewa wśród nas (57 osób):

1. Drzewo w ogrodzie od starożytności do współczesności,

2. Wizja drzewa w architekturze według Hundertwassera'a,

3. Drzewa biblijne i symboliczne w kulturze;

22.04. Sesja 2: Historia i wykorzystanie kultur tkankowych (55 osób):

1. Kultury tkankowe w Polsce,

2. Kultury tkankowe *in vitro* – przegląd doniesień naukowych z ostatnich lat,

3. Somatyczna embriogeneza goryczek i jej znaczenie,

4. Krioprezervacja kultur tkankowych i wykorzystanie w praktyce;

30.09. Sesja 3: Arboretum w Rogowie – problemy ochrony przyrody (46 osób);

1. Prezentacja kolekcji Arboretum w Rogowie,

2. Zwiedzanie Arboretum;

18.11. Sesja 4: Rośliny transgeniczne – przyszłość!? (41 osób):

1. Transformacja genetyczna roślin w badaniach i praktyce,

2. Transformowanie zbóż i bezpieczeństwo stosowania roślin transgenicznych,

3. Rola białek chromatynowych w procesach rozwojowych *Arabidopsis thaliana*.

Oddział Wrocławski:

29.06. Makroszczałki drewna z wykopalisk archeologicznych na Dolnym Śląsku.

Sekcja Mikologiczna działająca przy Oddziale Poznańskim, podobnie jak większość oddziałów PTB, organizuje regularne spotkania swoich członków:

22.02. Rzadkie gatunki grzybów wielkoowocnikowych Lasów Oliwskich;

15.03. Grzyby i rośliny na granicy życia w Himalajach i Tien-Szanie;

05.04. Bioróżnorodność grzybów agarykoidalnych i boletoidalnych grzybowi Sarniej Skąły w Tatrzańskim Parku Narodowym;

22.11. Mikoryza osiki, wierzby i sosny na hałdach przemysłowych (Velenje, Słowenia);

13.12. Elementy geograficzne w biocie Basidiomycetes Gór Świętokrzyskich.

III. WSPÓLPRACA NAUKOWA Z TOWARZYSTWAMI I ORGANIZACJAMI NA TERENIE KRAJU

Członkowie Oddziałów i Sekcji Towarzystwa prowadzą stałą lub okresową współpracę z wieloma organizacjami oraz towarzystwami na terenie kraju. Współpracują z placówkami naukowymi, zarządami obszarów chronionych, z władzami lokalnymi i ogólnopolskimi, z Fundacjami, Kołami i Klubami, kształtując świadomość w zakresie ochrony środowiska oraz wspierając edukację młodzieży i ich nauczycieli. Wielu członków PTB wchodzi w skład zespołów i komisji np. Komitetu Badań Naukowych, Botaniki PAN, Ochrony Przyrody PAN, Badań Polarnych PAN, Fizjologii, Genetyki i Olimpiady Biologicznej itp., pełniąc

funkcje recenzentów oraz przewodniczących. W organizacjach rządowych i pozarządowych zajmują ważne stanowiska, wchodząc w skład zarządów i rad. Jako biegli biorą udział w wydawaniu różnych ekspertyz i opinii. Współpracując z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody, prowadzą konsultacje, inwentaryzacje przyrodnicze i plany ochrony.

Poniżej podano przykłady jednostek, z którymi współpracują członkowie Oddziałów i Sekcji Towarzystwa (wykaz nie uwzględnia placówek naukowych):

1) AGRONATURA (Zrzeszenie rolników gospodarujących na cennych przyrodniczo użytkach zielonych) – Oddział Szczeciński; 2) Arboretum Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie – Oddział Skierniewicki; 3) Archiwum Nauki Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności – Sekcja Historii Botaniki; 4) Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej, Instytut Chemii Przemysłowej w Warszawie – Oddział Skierniewicki; 5) Bolimowski Park Krajobrazowy, Zarząd w Skierniewicach – Oddział Skierniewicki; 6) Chełmskie Parki Krajobrazowe – Oddział Lubelski; 7) Częstochowskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Łódzki; 8) Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych – Oddział Łódzki; Europejska Rada Ochrony Grzybów – Sekcja Mikologiczna; 9) Europejskie Stowarzyszenie Roślin Strączkowych – Oddział Olsztyński; 10) Europejskie Towarzystwo Mikologiczne – Sekcja Mikologiczna; 11) Federacja Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin – Oddział Olsztyński, Oddział Warszawski; 12) Fundacja Badań Archeologicznych im. Prof. K. Jażdżewskiego – Sekcja Paleobotaniczna; 13) Gdańskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Gdański; 14) Kieleckie Towarzystwo Naukowe – Oddział Kielecki; 15) Komitet Badań Polarnych PAN – Oddział Warszawski; 16) Komitet ds. budowy Ogrodu Botanicznego w Szczecinie – Oddział Szczeciński; 17) Komitet Historii Nauki i Techniki przy Wydziale I PAN – Sekcja Historii Botaniki; 18) Komitet Badań Polarnych PAN – Oddział Toruński; 19) Komitet Botaniki PAN – Oddział Toruński; 20) Komitet Fizjologii

PAN – Oddział Toruński; 21) Komitet Genetyki i Hodowli Roślin PAN – Oddział Toruński; 22) Krajowy Ośrodek Badania i Dokumentacji Zabytków – Oddział Warszawski; 23) Krakowski Klub Orchidea – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 24) Lasy Państwowe – Oddział Warszawski; 25) Liga Ochrony Przyrody – Oddział Skierniewicki, Warszawski; 26) Lubelskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Lubelski; 27) Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne – Oddział Lubelski; 28) Łódzkie Stowarzyszenie „Film – Przyroda – Kultura” – Oddział Łódzki; 29) Łódzkie Towarzystwo Naukowe – Oddział Łódzki; 30) Międzynarodowe Towarzystwo Mikologiczne – Sekcja Mikologiczna; 31) Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu – Oddział Lubelski, Warszawski; 32) Ministerstwo Ochrony Środowiska – Oddział Warszawski; 33) Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi – Sekcja Paleobotaniczna; Muzeum Archeologiczne w Krakowie – Sekcja Paleobotaniczna; 34) Muzeum w Częstochowie – Oddział Łódzki; 35) Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Oddział Poznański, Warszawski; Sekcja Fykologiczna, Pteridologiczna; 36) Ogólnopolska Olimpiada Biologiczna – Oddział Warszawski; 37) Ogrody botaniczne (np. OB CZRB PAN w Warszawie) oraz dyrekcja parków narodowych (TPN) – Oddział Poznański; 38) Ogrody botaniczne i arboreta w całym kraju – Oddział Lubelski, Warszawski; 39) Ogród Botaniczny UJ – Muzeum Botaniczne i Pracownia Historii Botaniki im. J. Dyakowskiej – Sekcja Historii Botaniki; 40) Ogród Botaniczny w Łodzi – Oddział Łódzki; 41) Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk – Sekcja Lichenologiczna; 42) Ośrodek Badania Alergenów Środowiskowych w Warszawie – Oddział Lubelski, Sekcja Aerobiologiczna; 43) Państwowa Rada Ochrony Przyrody – Oddział Warszawski; 44) Państwowe Zbiory Sztuki na Wawelu, Kraków – Sekcja Paleobotaniczna; 45) Park Narodowy Bory Tucholskie – Sekcja Paleobotaniczna; 46) Poleski Park Narodowy – Oddział Lubelski; 47) Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu – Oddział Lubelski; 48) Polski Związek Fotografii Przyrodniczej – Oddział Toruński;

49) Polskie Towarzystwo Alergologiczne – Sekcja Aerobiologiczna; 50) Polskie Towarzystwo Biochemiczne – Oddziały Olsztyński, Toruński, Warszawski; 51) Polskie Towarzystwo Biologii Eksperymentalnej Roślin – Oddziały Lubelski, Łódzki, Sekcja Anatomii, Cytologii Embriologii Roślin; 52) Polskie Towarzystwo Biologii Komórki – Sekcja Anatomii, Cytologii Embriologii Roślin; Polskie Towarzystwo Biologii Komórki OŁ – Oddział Łódzki; 53) Polskie Towarzystwo Dermatologiczne – Oddział Olsztyński; 54) Polskie Towarzystwo Ekologiczne – Oddziały Lubelski, Olsztyński, Toruński, Sekcja Lichenologiczna; 55) Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne – Oddział Olsztyński, Warszawski; 56) Polskie Towarzystwo Fotografików Przyrodniczych – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 57) Polskie Towarzystwo Fykologiczne – Oddział Gdański; 58) Polskie Towarzystwo Genetyczne – Oddział Lubelski, Warszawski; 59) Polskie Towarzystwo Geograficzne – Oddział Kielecki, Lubelski, Toruński; Polskie Towarzystwo Gleboznawcze – Oddział Olsztyński; 60) Polskie Towarzystwo Histologów i Cytofizjologów – Sekcja Anatomii, Cytologii Embriologii Roślin; 61) Polskie Towarzystwo Hydrobiologiczne – Oddział Olsztyński; 62) Polskie Towarzystwo Lekarskie – Oddział Olsztyński; 63) Polskie Towarzystwo Leśne – Oddziały Gdański, Lubelski; 64) Polskie Towarzystwo Leśne i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych – Oddział Warszawski; 65) Polskie Towarzystwo Limnologiczne – Oddział Olsztyński; Sekcja Paleobotaniczna; 66) Polskie Towarzystwo Mikrobiologiczne – Oddział Olsztyński; 67) Polskie Towarzystwo Miłośników Kaktusów – Oddziały Lubelski, Warszawski, Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 68) Polskie Towarzystwo Nauk Agrotechnicznych – Oddziały Lubelski, Olsztyński; 69) Polskie Towarzystwo Nauk Ogrodniczych – Oddziały Lubelski, Skierniewicki, Warszawski; 70) Polskie Towarzystwo Ogrodów Botanicznych – Oddział Warszawski; 71) Polskie Towarzystwo Ogrodów Botanicznych – Oddział Wrocławski, Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 72) Polskie Towarzystwo Parazytologiczne – Od-

dział Olsztyński; 73) Polskie Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika – Oddział Lubelski; 74) Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze – Oddział Toruński, Warszawski; 75) Polskie Towarzystwo Zwalczenia Chorób Alergicznych – Sekcja Aerobiologiczna; 76) Przedsiębiorstwo Geologiczne „Proxima” we Wrocławiu – Oddział Wrocławski, Sekcja Paleobotaniczna; 77) Przedsiębiorstwo Geologiczne POLGEOL S.A. w Warszawie, Zakład w Lublinie – Oddział Lubelski; 78) Przedsiębiorstwo Geologiczne POLGEOL SA, Zakład w Lublinie – Sekcja Paleobotaniczna; 79) Pszczelnicze Towarzystwo Naukowe – Oddział Lubelski; 80) Pszczewski Park Krajobrazowy – Sekcja Paleobotaniczna; 81) PTTK – Oddział Szczeciński; 82) Rada Naukowa Instytutu Badań Leśnictwa – Oddział Warszawski; 83) Rada Naukowa Ogrodu Botanicznego w Lublinie – Oddział Lubelski; 84) Rada Naukowa Ogrodu Botanicznego w Warszawie – Oddział Warszawski; 85) Rada Ogrodów Botanicznych – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 86) Rady naukowe instytucji PAN: Zakładu Biologii Antarktyki, Instytutu Fizjologii Roślin – Oddział Toruński; 87) Rady Naukowe Parków Narodowych i Krajobrazowych – Oddział Warszawski, Sekcja Fykologiczna; 88) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie – Sekcja Paleobotaniczna; 89) Roztoczański Park Narodowy – Oddział Lubelski, Sekcja Paleobotaniczna; 90) Samodzielny Publiczny Zespół Gruzlicy i Chorób Płuc w Olsztynie – Oddział Olsztyński; 91) Starostwo Powiatowe w Nakle n/N – Oddział Bydgoski; 92) Stowarzyszenie Absolwentów Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego; 93) Stowarzyszenie Archeologii Środowiskowej – Sekcja Paleobotaniczna; 94) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Oddział Lubelski; 95) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów; 96) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa CITO – Oddział Warszawski; 97) Stowarzyszenie Naukowo Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa – Oddział Skierniewicki, Warszawski; 98) Stowarzyszenie Ochrona Krajobrazu,

Środowiska Naturalnego i Dziedzictwa Kulturowego, Klub SILESIA – Oddział Wrocławski; 99) Stowarzyszenie Ogrody Dolnośląskie – Oddział Wrocławski; 100) Suwalski Park Krajobrazowy – Sekcja Paleobotaniczna; 101) Szczecińskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Szczeciński; 102) Toruńskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Toruński; 103) Towarzystwo Hydrobiologiczne – Sekcja Fykologiczna; 104) Towarzystwo Przyjaciół Łodzi – Oddział Łódzki; 105) Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Międzyrzeczu Podlaskim – Oddział Lubelski; 106) Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Przemysłu – Oddział Lubelski; Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Greckiej – Oddział Łódzki; 107) Towarzystwo Roślin Wrzosowatych – Oddział Wrocławski; 108) Uniwersytet III-go Wieku – Oddział Szczeciński; Warmińsko-Mazurska Izba Pielęgniarek i Położnych – Oddział Olsztyński; 109) Warszawskie Towarzystwo Naukowe – Oddział Warszawski; 110) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Oddział Warszawski; 111) Wojewódzki Konserwator Przyrody – Oddział Bydgoski, Warszawski; 112) Wydział Ochrony Środowiska Urzędów Wojewódzkich i Urzędów Miejskich – Oddział Poznański, Sekcja Fykologiczna, Pteridologiczna; 113) Zarząd Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych – Oddział Lubelski; 114) Zespół Konsultacyjny ds. Programu Rolno-Środowiskowego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Oddział Szczeciński; 115) Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych – Oddział Lubelski; 116) Związek Polskich Fotografów Przyrody – Oddział Lubelski.

IV. WSPÓŁPRACA NAUKOWA TOWARZYSTWA Z ORGANIZACJAMI ZAGRANICZNYMI

Współpraca naukowa Towarzystwa z organizacjami zagranicznymi uwidacznia się w kilku aspektach: we współpracy Oddziałów i Sekcji, przynależności Sekcji do federacji towarzystw oraz indywidualnej przynależności członków PTB do międzynarodowych towarzystw naukowych. Poniżej podano najważniejsze przykłady współpracy:

1. Sekcja Biochemii i Fizjologii Roślin jest członkiem Federacji Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin (FESPB) oraz członkiem International Association of Plant Physiologists (IAPP). Prof. F. Dubert jest prezydentem FESPB.

2. Grupa palinologiczna z Sekcji Paleobotanicznej jest afiliowana przy Międzynarodowej Federacji Towarzystw Palinologicznych (International Federation of Palynological Societies – IFPS) jako Towarzystwo Palinologiczne. Przedstawicielem Polski w tej Federacji jest dr M. Malkiewicz.

3. Sekcja Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin jest członkiem International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR). Dr hab. Ewa Szczuka – sekretarz generalny stowarzyszenia.

4. Sekcja Kultur Tkankowych Roślin afiliowana przy International Association for Plant Biotechnology.

5. Sekcja Lichenologiczna współpracuje z British Lichen Society, Nordic Lichen Society, Bryologiccko-Lichenologicke Sekce (Česka Botanica Společnost), Institute of Botany Vilnius, Lithuania; National Academy of Science, Kiev, Ukraine; Państwowym Uniwersytem w Grodnie, Instytutem Botaniki Słowackiej Akademii Nauk (Bratysława, Słowacja), Instytutem Ekologii i Botaniki Węgierskiej Akademii Nauk (Budapeszt, Węgry), MycoNova, The Yellow House i Universidad Complutense de Madrid (Madryt, Hiszpania), University of Minnesota, Plant Biology Department (St. Paul, Minnesota, USA), Royal Botanic Garden (Edinburgh, Wielka Brytania), Botanický ústav AV CR (Průhonice, Czeska Republika), Botanický ústav SAV w Bratysławie (Słowacja), Botanische Staatssammlung München Dept. of Lichenology and Bryology (Monachium, Niemcy), Institut fuer Allgemeine Botanik, Hamburg (Hamburg, Niemcy), University of Bradford (Wielka Brytania), University of Salzburg (Austria).

6. Oddział Śląski współpracuje z Międzynarodowym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku.

7. Oddział Gdański współpracuje z European Pollen Database.

8. Oddział Łódzki współpracuje z Ogirodem Botanicznym Uniwersytetu P. Szafarika w Koszycach (Słowacja).

9. Oddział Szczeciński bierze udział w pracach Komisji Helsińskiej (Balic Marine Environment Protection Commission).

10. Oddział Olsztyński współpracuje z Europejskim Stowarzyszeniem Roślin Strączkowych oraz Federacją Europejskich Towarzystw Fizjologii Roślin.

11. Sekcja Dendrologiczna współpracuje z Międzynarodowym Towarzystwem Uprawy i Ochrony Drzew, Niemieckim Towarzystwem Przyjaciół Cisa oraz Niemieckim Towarzystwem Arboretów.

12. Sekcja Ogirodów Botanicznych i Arboretów współpracuje z Botanic Garden Conservation International oraz z Arbeitsgemeinschaft der Technischer Leiter Botanischer Gaerten.

13. Sekcja Paleobotaniczna prowadzi stałą współpracę z następującymi placówkami: Florida Museum of Natural history, Gainesville, USA; Instytut Nauk Geologicznych Narodowej Akademii Nauk Białorusi w Mińsku; Institute of Botany, Chinese Academy of Sciences, Beijing, Chiny; Geological Institute, Academy of Sciences of the Czech Republic. Uniwersytet im. Karola w Pradze; Instytut Nauk Geologicznych AN Ukrainy w Kijowie; Muzeum Historii Naturalnej w Budapeszcie; Uniwersytet Chiba, Japonia; Pracownia Archeobotaniczna przy Instytucie Archeologii, Wiesbaden; Centre for Archaeology, English Heritage, Fort Cumberland, Eastney Portsmouth; Instytut Archeologii Czeskiej Akademii Nauk w Pradze; Instytut Botaniki Chińskiej Akademii Nauk, Pekin; Instytut Geologii i Paleontologii Chińskiej Akademii Nauk w Nankinie; Instytut Botaniki im. V. N. Komarova, Rosyjska Akademia Nauk, St. Petersburg; Pacific Oceanological Institute, Władywostok; Laboratorium Paleontologii, Uniwersytet w Bukareszcie; Staatliches Museum für Naturkunde Stuttgart; National Museum, Copenhagen.

14. Oddział Łódzki współpracuje z Ogirodem

Botanicznym Uniwersytetu P. Szafarika w Koszycach (Słowacja).

15. Sekcja Briologiczna współpracuje z Bryologiczko-Lichenologicke Sekce (Česka Botanicka Společnost).

16. Członkowie Sekcji Mikologicznej należą do Międzynarodowego Towarzystwa Mikologicznego, Europejskiego Towarzystwa Mikologicznego, Europejskiej Rady Ochrony Grzybów. Prof. dr Alina Skirgiełło jest honorowym członkiem, z numerem 1, Europejskiego Towarzystwa Mikologicznego, członkiem Zarządu Towarzystwa jest prof. dr hab. Maria Ławrynowicz, a członkiem sekretariatu Zarządu jest dr Izabela Kałucka.

17. Sekcja Pteridologiczna współpracuje z International Association of Pteridologists, przesyłając informacje o pracach pteridologicznych opublikowanych przez autorów polskich, zamieszczone w *Annual Review of Pteridological Research*.

18. „Ethylene and seed dormancy” – współpraca Oddziału Szczecińskiego (prof. E. Kępczyńska Uniwersytet Szczeciński) i RPA (University of Natal, School of Botany and Zoology, Research Centre for Plant Growth and Development, Pietermaritzburg – Republika Południowej Afryki, koordynator prof. J. van Staden) (2003–2006).

19. Współpraca w ramach programów międzynarodowych: COST 631, COST 863, COST 924, COST 871, COST 851.

Wiele osób reprezentujących Polskie Towarzystwo Botaniczne przynależy również do innych towarzystw zagranicznych i organizacji międzynarodowych:

1. Amerykańskie Towarzystwo Fizjologów Roślin,

2. Arbeitsgemeinschaft Technischer Leiter Botanischer Gärten (ATLBG),

3. Association for Environmental Archaeology (IAA),

4. Botanic Gardens Conservation International (BGCI),

5. Botanical Society of Japan,

6. Commission International de Microflore du Paleozoique (CIMP),
 7. European Allergen Network (EAN),
 8. European Association for Bee Research EurBee,
 9. European Association for Research on Plant Breeding – Eucarpia,
 10. European Pollen Information (EPI),
 11. European Phycological Society,
 12. European Society for the History of Science,
 13. European Weed Society (EWS),
 14. Europejskie Towarzystwo Mikologiczne (EMA).
 15. Federation of European Societies of Plant Biology (FESPB),
 16. Federation of European Societies of Plant Physiology,
 17. German Society for the History of Science,
 18. Gesellschaft für Quelloekologie und Quellschutz (QfQ),
 19. International Academy of Ford Science,
 20. International Asclepiad Society,
 21. International Association for Aerobiology,
 22. International Association for Landscape Ecology,
 23. International Association for Lichenology,
 24. International Association for Plant Biotechnology (IAPB),
 25. International Association of Botanic Gardens (IABG),
 26. International Association of Bryological Taxonomy (IABT),
 27. International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR),
 28. International Commission For Plant – Bee Relationships, Nectar Working Group,
 29. International Federation of Palynological Societies,
 30. International Organisation of Palaeobotany,
 31. International Scientific Society of Food, Agriculture and Environment (ISFAE),

32. International Society for Diatom Research (ISDN),
 33. International Society for Horticultural Science (ISHS),
 34. International Society for Seed Science,
 35. International Asclepiad Society,
 36. International Association of Pteridologists (IAP),
 37. International Association of Vegetation Science (IAVS),
 38. International Mire Conservation Group,
 39. International Peat Society,
 40. Japanese Society of Soil Science and Plant Nutrition,
 41. New York Academy of Science,
 42. Pommerscher Greif Institut, Mönchengladbach – Niemcy,
 43. Society for the History of Natural History,
 44. University of Cordoba (Spain),
 45. Wetland International.

W organizacjach tych pełnią często istotne funkcje w zarządach i radach na forum międzynarodowym, m.in.:

Council of Europe, Bern Convention Group of Experts on European Flora Conservation – dr hab. Jerzy Puchalski z Oddziału Warszawskiego, przewodniczący;

European Council for Conservation of Fungi – prof. dr hab. Maria Ławrynowicz z Oddziału Łódzkiego, prezydent;

International Association for Plant Biotechnology – prof. dr hab. Jan J. Rybczyński z Oddziału Warszawskiego, Sekcji Kultur Tkankowych Roślin, członek i reprezentant na Polskę;

International Association for Vegetation Science – prof. dr hab. Jacek Herbich i prof. dr hab. Maria Herbichowa z Oddziału Gdańskiego, członkowie;

International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR) – dr hab. Ewa Szczuka, sekretarz generalny IASPRR;

International Mire Conservation Group (IMCG) – dr hab. Lesław Wołejko z Oddziału Szczecińskiego, członek Rady Głównej;

International Society for Diatom Research (ISDN) – prof. dr hab. Andrzej Witkowski z Oddziału Szczecińskiego, vice prezydent ISDN;

International Commission For Plant – Bee Relationships, Nectar Working Group – prof. dr hab. Elżbieta Weryszko-Chmielewska, dr Marzena Masierowska z Oddziału Lubelskiego;

Rada ds. Ochrony Roślinnych Zasobów Genowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy IHAR – dr hab. Jerzy Puchalski z Oddziału Warszawskiego, członek;

Rada Główna International Mire Conservation Group – dr hab. Lesław Wołejko z Oddziału Szczecińskiego, członek;

Rada Konsultacyjna Europejskiej Palinologicznej Bazy Danych – prof. dr hab. Małgorzata Latałowa z Oddziału Gdańskiego, reprezentant na Polskę.

Pollen Monitoring Programme – grupa robocza w ramach Komisji Paleoekologii i Ewolucji Człowieka (PAHE) Międzynarodowej Asocjacji do Badania Czwartorzędu (INQUA) – dr Irena Agnieszka Pidek – wiceprzewodnicząca;

European Weed Research (Europejskie Towarzystwo Badań nad Chwastami) – prof. dr hab. Adam Dobrzański członek Zarządu. Jest też członkiem dożywotnim International Weed Science Society (Międzynarodowego Towarzystwa Nauk o Chwastach).

V. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Działalność na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego jest bardzo ważnym aspektem aktywności Towarzystwa. Przejawia się ona poprzez zaangażowanie członków w pracach na rzecz ochrony przyrody w Polsce. Członkowie PTB współpracują z komisjami i komitetami na wszystkich szczeblach administracji państwowej. Są członkami rad naukowych i społeczno-naukowych obszarów chronionych. Udzielają konsultacji jednostkom państwowym i organizacjom pozarządowym. Pełnią funkcje biegłych do spraw ochrony środowiska. Wykonują ekspertyzy, inwentaryzacje przyrodnicze, opracowują plany ochrony rezerwatów przyrody oraz listy

roślin chronionych. Opiniują także projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Członkowie Towarzystwa wchodzi w skład wielu organów decydujących o ochronie środowiska przyrodniczego w Polsce:

Rad Naukowych Parków Narodowych i Krajobrazowych oraz Rezerwatów Przyrody (m.in. prof. M. Herbichowa, prof. R. Olaczek, prof. M. Ławrynowicz, prof. J. K. Kurowski, prof. L. Kucharski, prof. J. Hereźniak, prof. J. Jasnowska, dr hab. L. Wołejko, prof. R. Markowski, dr hab. M. Kucharczyk, dr B. Wojtuń, dr L. Żołniercz),

Wojewódzkich Komisji Ochrony Przyrody (prof. R. Olaczek, prof. J. Hereźniak, prof. S. Wika, prof. J. Herbich, prof. S. Friedrich, prof. J. Janowska, mgr inż. Jerzy Parusel),

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (prof. S. Wika – członek rady nadzorczej),

Państwowej Rady Ochrony Przyrody (prof. J. Herbich od 2001 r., prof. J. Szmaja od 2004 r., dr hab. L. Wołejko),

Komitetu Ochrony Przyrody PAN (prof. Z. Mirek – wiceprzewodniczący; prof. J. Herbich – członek prezydium),

Komitetu Botaniki PAN (prof. W. Żukowski – przewodniczący, prof. T. Wodzicki – honorowy przewodniczący, prof. S. Zajączkowski – wiceprzewodniczący),

Komitetu Ekologii PAN (prof. K. Grodzińska),

Komisji Ochrony Środowiska PAN (prof. J. Fabiszewski – przewodniczący),

Komisji Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska (prof. S. Wika, dr hab. B. Palowski, dr hab. R. Ciepał),

Komisji Ochrony Przyrody PAN (prof. M. Ławrynowicz – wiceprzewodnicząca),

W Ministerstwie Środowiska prof. J. Herbich pełni funkcję eksperta w sprawach Dyrektywy Siedliskowej. Od 2003 r. jest również członkiem Naukowej Grupy Roboczej (Scientific Working Group of the Habitats Committee) przy Komisji Europejskiej w Brukseli.

Prof. S. Wika jest członkiem rady nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Komisji Utylizacji Odpadów i Ochrony Środowiska.

Prof. Z. Mirek pełni funkcję przewodniczącą Komitetu Sterującego „Natura 2000”.

Prof. Maria Ławrynowicz w PROP pełni funkcję wiceprzewodniczącej, gdzie w Komisji Ochrony Roślin, Grzybów i Ogrodów Botanicznych odpowiada za sprawy ochrony grzybów w Polsce.

Współpraca z wojewódzkimi i lokalnymi organizacjami oraz jednostkami mającymi na celu ochronę środowiska przyrodniczego:

Członkowie PTB uczestniczą w spotkaniach konsultacyjnych dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego, wykonują ekspertyzy i wydają opinie. Biorą udział w tworzeniu strategii rozwoju miast, gmin i powiatów, a także w tworzeniu planów ochrony rezerwatów i parków krajobrazowych oraz ich monitoringu. Większość Oddziałów i Sekcji PTB ściśle współpracuje z Radami Naukowymi Parków Narodowych, rad społeczno-naukowych parków krajobrazowych i leśnych kompleksów, z wojewódzkimi i regionalnymi komisjami ds. ochrony przyrody, Wydziałami Ochrony Środowiska Urzędów Wojewódzkich i Miejskich. Członkowie Oddziału Lubelskiego uczestniczą w pracach rad społeczno-naukowych parków narodowych i krajobrazowych (Chełmskie Parki Krajobrazowe, Zespół Zamojskich Parków Krajobrazowych, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Rزتocański i Poleski Park Narodowy). Biorą udział w tworzeniu planów lokalnej współpracy na rzecz wybranych obszarów Natura 2000: Żurawce oraz Torfowiska Węglanowe Śniatycze. Członkowie Oddziału Olsztyńskiego współpracują z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody w Olsztynie oraz z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie opracowywania planów ochrony rezerwatów przyrody. Biorą udział w wypracowywaniu metod biologicznych wg Dyrektywy Unii Europejskiej przy Ministerstwie Środowiska. Członkowie Oddziału Skierniewickiego (dr

E. Gabryszewska) pracują nad aktualizacją planu ochrony Bolimowskiego Parku Krajobrazowego w Skierniewicach. Oddział Wrocławski współpracuje z Lasami Państwowymi w zakresie mapowania siedlisk nieleśnych w ostojach Natura 2000. Członkowie Sekcji Lichenologicznej prowadzą stałą współpracę z Dyrekcją obszarów chronionych parków narodowych i krajobrazowych, w zakresie monitoringu siedlisk, zagrożeń środowiska z użyciem porostów, zespołowo wykonując ekspertyzy, opracowania, prowadząc obserwacje na stałych powierzchniach badawczych. Prowadzą monitoring bioty porostów Pienińskiego i Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz leśnych porostów epifitycznych w Karkonoskim Parku Narodowym. Prowadzą waloryzację zmian ekosystemów Tatrzańskiego Parku Narodowego. W ramach współpracy z WIOŚ w Krakowie prowadzone są badania jakości powietrza w sieci monitoringu regionalnego Gorczańskiego Parku Narodowego.

Współpraca członków Oddziału Lubelskiego z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska umożliwia sprawne monitorowanie zapylenia przemysłowego w zachodniej części Lublina, zaś w ramach programu „Monitoring siedlisk w ostojach Natura 2000” monitorowane są siedliska torfowisk nakredowych oraz jodłowego boru świętokrzyskiego. Wspólnie z Miejskim Wydziałem Ochrony Środowiska podjęto się utworzenia centrum edukacji ekologicznej na terenie Ogrodu Botanicznego UMCS, jak również objęto ochroną kasztanowce przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Członkowie działają w pracach rad społeczno-naukowych parków narodowych i krajobrazowych.

Członkowie Towarzystwa sporządzają plany obszarów chronionych, dokonują inwentaryzacji i czynnie uczestniczą w realizacji projektów na rzecz ochrony środowiska. Współpracując z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody, członkowie Oddziału Szczecińskiego PTB udzielają konsultacji, wykonują inwentaryzacje przyrodnicze i plany ochrony rezerwatów np. rezerwatów przyrody „Rosiczki Mirosławskie” i „Wyspa Sołtyski”, waloryzację geobotaniczną gminy Mieszkowice. W ramach stałej współ-

pracy z Wojewódzką Radą Ochrony Przyrody i Szczecińską Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych wydawane są opinie w sprawach ochrony gatunkowej, rezerwatów i innych form ochrony powierzchniowej w Województwie Zachodniopomorskim oraz jego Nadleśnictwach. Pełnione są funkcje opiniodawczo-doradcze w czasie przeprowadzania inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych NATURA 2000 w RDLP Szczecin. Współpraca z Federacją Zielonych „Gaja”, w zakresie czynnej ochrony muraw kserotermicznych Pomorza, realizowana jest w postaci trzech projektów: w rezerwach „Bielinek nad Odrą”, „Brodogóry” oraz w parku naturalistycznym „Dolina Miłości” w Zatoni Dolnej.

Oddział Śląski efektywnie współpracuje z Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska w Katowicach, wymieniając informacje dotyczące przyrody tego regionu oraz jego problemów ekologicznych. Członkowie są współzałożycielami i aktywnymi działaczami Pracowni Zachowania Różnorodności Biologicznej Górnego Śląska.

Członkowie Oddziału Olsztyńskiego PTB, od wielu lat, ściśle współpracują z Zarządem Wojewódzkim Ligi Ochrony Przyrody, uczestnicząc w bieżących pracach jako prelegenci, organizując wycieczki terenowe. Udzielają konsultacji naukowych w zakresie diagnostyki, terapii i profilaktyki grzybic, w tym także trudnych do zdiagnozowania przypadków grzybic u człowieka. Wykonują ekspertyzy dotyczące stanu zagrzybienia budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz ekspertyzy mikologiczne dotyczące grzybów wielkoowocnikowych wywołujących zatrucia gastryczne i psychotropowe.

GROMADZENIE, PRZECHOWYWANIE I WYMIANA ZASOBÓW GENOWYCH

Utrzymanie różnorodności form życia i zróżnicowania genetycznego, zabezpieczenie ciągłości procesów ekologicznych i ewolucyjnych oraz zachowanie gatunków rzadkich i zanikających to trzy główne działania, które nakazuje realizować światowa strategia ochrony przyrody w obronie

świata żywego. W celu zwrócenia uwagi opinii publicznej na problem wymierania gatunków, członkowie PTB (m.in. licznie Oddział Krakowski) biorą czynny udział w sporządzaniu czerwonych ksiąg/list zagrożonych wyginięciem roślin. Członkowie Oddziału Białostockiego PTB pod kierunkiem Dana Wołkowyckiego oraz Aleksandra Sokołowskiego, kontynuują opracowywanie czerwonej księgi roślin Podlasia. Członkowie Sekcji Mikologicznej pracują nad czerwoną listą grzybów w Europie oraz nad grzybami zagrożonymi i chronionymi w Polsce objętymi programem European Council for Conservation of Fungi. Członkowie Sekcji Pteridologicznej prowadzą monitoring małych populacji kilkunastu rzadkich i ginących gatunków paprotników, w różnych regionach kraju. Gromadzą informacje nt. paprotników do II wydania Bibliografii Pteridologicznej Polski oraz prowadzą zbiór zarodników do przygotowywanego Atlasu Zarodników.

Z inicjatywy członków PTB tworzone są nowe ogrody botaniczne, służące nie tylko edukacji i rekreacji, ale przede wszystkim pełniące funkcję gromadzenia zasobów genowych w postaci żywych kolekcji czy banków genów. W roku bieżącym dokonano wyraźnego postępu w kierunku utworzenia w Kielcach ogrodu botanicznego, o co od wielu lat zabiega prof. S. Cieśliński (Oddział Kielecki).

Obecnie ochrona *ex situ* zasobów genowych – zwłaszcza roślin wymierających, to nie tylko zabezpieczanie ich poza terenem naturalnego występowania, ale również działanie zmierzające do zwiększenia ich populacji. Członkowie Oddziału Wrocławskiego (prof. T. Nowak i prof. K. Kromer) wykorzystali techniki kultur *in vitro* do rozmnożenia trzech wymierających gatunków roślin: skalnicy śnieżnej *Saxifraga nivalis*, rzeżuchy rezedolistnej *Cardamine resedifolia* oraz rozrzutki alpejskiej *Woodsia alpina* z Karkonoskiego Parku Narodowego. Efektem pracy była reintrodukcja na stanowisko zastępcze w Karkonoskim Parku Narodowym około 2000 roślin. Projekt realizowały Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego, Katedra Biologii i Ekologii Roślin Uniwersytetu

Przyrodniczego we Wrocławiu oraz Karkonoski Park Narodowy.

Członkowie Oddziału Warszawskiego PTB od początku lat 90-tych prowadzą badania nad przechowywaniem nasion gatunków chronionych i ginących roślin naczyniowych flory polskiej (mgr R. Muranyi). Do chwili obecnej zbadano ok. 130 gatunków, w tym, dla ponad 100 ustalono metody ich bezpiecznego zamrażania, rozmrażania i przechowywania w temperaturze -196°C . W banku genów w OB-CZRB PAN zgromadzono dotychczas w postaci nasion 315 populacji roślin reprezentowanych przez 83 gatunki oraz zarodniki dwóch gatunków paproci. Materiał roślinny stanowi w większości zasoby genowe następujących Parków Narodowych: Bieszczadzkiego, Pienińskiego, Tatrzańskiego i Kampinoskiego oraz innych terenów chronionych. Na terenie Ogrodu (od ponad 20 lat) waloryzowane są i gromadzone nasiona jednej z najważniejszej gospodarczo rośliny uprawnej z rodzaju *Secale* i pokrewnych dzikich gatunków zbóż (odmiany i formy lokalne żyta z obszarów całego świata – doc. dr hab. J. Puchalski, mgr M. Niedzielski i W. Łuczak oraz unikatowe w skali światowej wysoce wsobne linie żyta – doc. dr hab. H. Kubicka). Ogółem zgromadzono ponad 2500 obiektów, stanowiących bank genów tego rodzaju. Większość nasion przechowywanych jest w temp. -20°C , a część w temperaturze -196°C . Równolegle utrzymywana jest kolekcja starych jabłoni (ponad 600 obiektów – mgr M. Dziubiak), a także trwają badania nad zastosowaniem metod przechowywania w ciekłym azocie pąków jabłoni (mgr M. Niedzielski). Długotrwałe przechowywanie nasion wielu gatunków w niskich temperaturach jest możliwe dzięki badaniom teoretycznym nad fizjologicznym starzeniem się nasion. Członkowie Oddziału Warszawskiego, Sekcji Kultur Tkankowych Roślin pracują nad wdrażaniem nowoczesnych metod przechowywania materiału roślinnego w ciekłym azocie (-196°C). Dotychczasowe wyniki badań wskazują, że techniki krioprezerwacji w połączeniu z kulturami *in vitro* pozwalają na intensywne namnażanie oraz bezpieczne i stosunkowo tanie długoterminowe

gromadzenie bioróżnorodności. Do ciekłego azotu wprowadzono dotychczas zarodniki i gametofity paproci drzewiastej *Cyathea australis* oraz rodzimego, chronionego gatunku *Phyllitis scolopendrium*, utrzymując 60–100% przeżywalność po rozmrożeniu (dr A. Mikuła, prof. J. Rybczyński). Wdrożenie metody krioprezerwacji staje się obecnie kluczowym elementem zabezpieczania materiału roślinnego w warunkach *ex situ*.

Członkowie Oddziału Warszawskiego PTB uczestniczą w wymianie zgromadzonych zasobów genowych w Polsce i na świecie. Corocznie OB-CZRB PAN udostępnia ponad 7 tys. próbek nasion zainteresowanym instytucjom i hodowcom. Obecnie opracowywane są zbiory roślinne zgodnie z zaleceniami i wymogami Unii Europejskiej. Współpracują z Narodowym Bankiem Genów FORT COLLINS w USA (doc. dr hab. J. Puchalski).

W ramach gromadzenia i wymiany zasobów genowych roślin członkowie Oddziału Skierniewickiego PTB (dr T. Kotlińska) współpracują z wieloma zagranicznymi placówkami naukowymi, m.in. w Japonii, Ukrainie, Anglii, Włoszech, Holandii, Izraelu, Czechach, Słowacji, Rosji, Niemczech, USA. W ramach współpracy z Międzynarodowym Instytutem Zasobów Genowych (IPGRI) opracowywane są materiały dotyczące zasobów genowych na terenie Europy (katalogi, klasyfikatory cech), prowadzona jest wymiana materiałów roślinnych i informacji, opracowywane są wspólne bazy danych różnych gatunków roślin, prowadzone kolekcje, waloryzacja poszczególnych gatunków. Dla wszystkich banków genów funkcjonujących w Europie ujednolicony jest program komputerowy, organizowane ekspedycje naukowe, sympozja, ekspertyzy.

VI. UPOWSZECHNIANIE WIEDZY BOTANICZNEJ

Upowszechnianie wiedzy botanicznej jest jednym ze statutowych celów działalności Towarzystwa. Wszystkie oddziały i sekcje realizując ten cel, biorą czynny udział w organizowaniu i współorganizowaniu wykładów, spotkań na-

ukowych, prelekcji, szkoleń, wystaw, olimpiad i konkursów biologicznych, sesji i wycieczek terenowych oraz pogadanek i poradnictwa. Członkowie PTB kierując swoje słowa do młodzieży szkolnej, nauczycieli, studentów i sympatyków Towarzystwa, wykorzystują wszelkie dostępne formy propagowania wiedzy. Uczestniczą również w pracach lokalnych i ogólnopolskich Fundacji, Kół Naukowych i Klubów. Do szerokiego kręgu słuchaczy trafiają także dzięki uczestniczeniu w audycjach radiowych i programach telewizyjnych oraz zamieszczając popularno-naukowe artykuły na łamach różnych dzienników, czasopism (tę działalność praktykuje większość oddziałów) oraz w przewodnikach i książkach. Piękno przyrody polskiej w kontekście edukacyjnym przedstawiane jest również w postaci filmów. Dynamicznie funkcjonuje również, licznie odwiedzany, internetowy serwis botaniczny. Obecnie Oddział Bydgoski, Poznański i Szczeciński oraz Sekcje: Historii Botaniki, Kultur Tkankowych Roślin i Lichenologiczna, posiadają własne strony internetowe, które ułatwiają propagowanie wiedzy i wymianę informacji naukowych w szerszych kręgach społeczeństwa.

KRZEWIENIE WIEDZY WŚRÓD DZIECI, MŁODZIEŻY I NAUCZYCIELI

Istotnym elementem upowszechniania wiedzy botanicznej wśród dzieci, młodzieży i nauczycieli jest czynny udział członków wszystkich Oddziałów PTB w prowadzeniu licznych szkoleń dla nauczycieli gimnazjów i liceów z zakresu ochrony środowiska, prelekcji oraz zajęć z ekologii i ochrony przyrody dla uczniów (Oddział Bydgoski, Gdański, Kielecki, Lubelski, Olsztyński, Warszawski, Szczeciński, Sekcja Lichenologiczna), prelekcji w zakresie ochrony gatunków roślin chronionych i zagrożonych wyginięciem (Oddział Lubelski) oraz wycieczek i seminariów terenowych dla uczniów i nauczycieli (Oddział Kielecki, Lubelski, Olsztyński). W posiedzeniach naukowych Oddziału Skierniewickiego licznie uczestniczą członkowie i sympatycy PTB oraz uczniowie i wykładowcy szkół średnich oraz Wyższej Szkoły Ekono-

miczno Humanistycznej w Skierniewicach. Mgr E. Kaniewska przygotowuje młodzież z ZSSO gimnazjum nr 2. i Liceum Sportowego do Olimpiad biologicznych. Młodzież chętnie uczestniczy w konkursach przyrodniczych organizowanych przez LOP: pt. „Mój las” – 2 wyróżnienia za prace pisemne o tematyce leśnej; konkurs fotograficzny „Foto-Natura” – 1 wyróżnienie. Członkowie tego Oddziału organizują wycieczki plenerowe poświęcone roślinom synantropijnym i wskaźnikowym.

Krzewiąc wiedzę w dziedzinie znajomości drzew i krzewów, Sekcja Dendrologiczna prowadzi prelekcje dla nauczycieli z Ośrodków Metodycznych w Gostyniu i Poznaniu oraz „zielone klasy” dla młodzieży na terenie Arboretum Przelewice, Kórnika, Rogowa, Wojśławic i Gołuchowa. Oddział Lubelski prowadził prelekcje: dla uczestników Olimpiady Geograficznej województwa lubelskiego pt.: „Badania pyłku roślinnego jako podstawa rekonstrukcji krajobrazowych”, dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie ochrony gatunków roślin chronionych i zagrożonych wyginięciem na terenie Ogrodu Botanicznego UMCS oraz pomoc w przygotowaniu i opinowanie programów nauczania przyrody w szkole podstawowej. Oddział Olsztyński brał czynny udział w Olsztyńskich Dniach Nauki wygłaszając referaty pt. „O zmiennej naturze grzybów”, „Grzyby w środowisku szkolnym”, „Grzyby Panamy i Kostaryki (Ameryka Środkowa)” oraz „Porosty Olsztyna”. Oddział Toruński prowadzi regularne zajęcia dla młodzieży szkół średnich organizowane we współpracy z Pracownią Dydaktyki Wydziału BiNoZ. W każdym z sześciu spotkań uczestniczyło ponad 150 osób. Krzysztof Świerkosz (Oddział Wrocławski) realizuje cykliczny krajoznawczy program telewizyjny „W rajskim ogrodzie”. Sekcja Paleobotaniczna prowadziła zajęcia dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych z zakresu flor karbońskich i trzeciorzędowych.

Członkowie Oddziału Kieleckiego brali aktywny udział w realizacji VII Kieleckiego Festiwalu Nauki, sprawują nadzór oraz opiekę merytoryczną nad organizacją i przebiegiem

Olimpiady Biologicznej (dla uczniów szkół średnich) na szczeblu okręgu oraz nad studenckimi kołami naukowymi. Udział Sekcji Kultur Tkankowych Roślin w II Środowiskowej Konferencji Studentów Kół Naukowych „Przegląd działalności naukowej Studentów Kół Naukowych”, WNP US, 17.11.2006 r. w Szczecinie. Prof. E. Kępczyńska wygłosiła wykład plenarny pod tytułem „Kultury *in vitro* podstawą biotechnologii roślin”.

Członkowie Oddziału Śląskiego współpracują z Międzynarodowym Miasteczkiem Edukacji Ekologicznej w Rogoźniku oraz Centrum Edukacji Ekologicznej przy Pałacu Młodzieży w Katowicach, a także Polskim Klubem Ekologicznym (okręg górnośląski), prowadząc tam zajęcia z zakresu botaniki dla dzieci i młodzieży. Zaangażowanie w popularyzowaniu wiedzy botanicznej członków tego Oddziału przejawia się również w publikacjach zamieszczanych w *Przyrodzie Górnego Śląska*, w wydawnictwach: *Planta*, *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*, *Kubajak*, *Archiwum Ochrony Środowiska*, a także w organizowaniu prelekcji i wycieczek botanicznych dla miłośników przyrody.

Członkowie Śląskiego Oddziału PTB sprawują opiekę merytoryczną nad Kołem Naukowym Botaników Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŚ, między innymi poprzez udział w zajęciach terenowych.

Członkowie Sekcji Lichenologicznej w ramach IV Bałtyckiego Festiwalu Nauki uczestniczyli w przygotowaniu pokazu „Bliskie spotkanie z biologią molekularną”. Brali udział w IV Podlaskim Festiwalu Nauki, prowadząc warsztaty lichenologiczne dla młodzieży gimnazjalnej. W minionym roku wygłoszono również 15 prelekcji dla dzieci ze szkół podstawowych i gimnazjów przyjeżdżających na turnusy do Domu Wczasów Dziecięcych w Porębie Wielkiej na temat „Walory przyrodnicze Gorczańskiego Parku Narodowego”.

Niezwykłą aktywnością odznaczają się członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych, biorąc czynny udział w wykładach lub współorganizowaniu następujących spotkań popularyzatorsko-naukowych: Festiwal Nauki UW,

Dzień Niezapominajki, Orchidalia, Festiwal Róż, Dni Storczyków (Ogród Botaniczny UW), Festiwal Nauki UJ, Krakowska „Noc muzeów”, Krakowskie Święto Ogrodów, Prezentacje kolekcji storczyków (OB UJ): Majówka Tumska, Wrocławskie Święto Mąki, Światowy Dzień Serca, III Dolnośląski Festiwal Dyni, V Dolnośląski Przegląd Folklorystyczny im. Księdza dr. Jana Dzierżonia (Arboretum w Wojślawicach), XIV Turniej Szachów Błyskawicznych „O Złotą Azalię” (Arboretum w Wojślawicach), Plenery plastyczne dla dzieci i młodzieży – 5 razy w sezonie (OB UW), „Święto wiosny”, „Święto jesieni” (Arboretum SGGW w Rogowie), „Majówka w Ogrodzie Botanicznym” – impreza charytatywna na rzecz Hospicjum, Palium Profesora Łuczaka (OB UAM – Poznań). Arboretum w Bolestraszczykach w bieżącym roku było głównym organizatorem lub współorganizatorem następujących imprez: Podkarpacki Jarmark Turystyczny – prezentacja stoiska, konkurs o nagrodę artystyczną im. Mariana Strońskiego w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej w Przemyśle, warsztaty wikliniarskie dla studentów Architektury Krajobrazu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i Politechniki Lubelskiej, warsztaty Akademii Świętokrzyskiej na temat wikliny, dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze Podkarpacia – Instytutu Sztuki PAN w Krakowie i Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, udział w akcji „Kolorowe wakacje” prowadzonej przez Centrum Kulturalne w Przemyśle dla dzieci i młodzieży. W ramach obchodów Światowego Dnia Wody dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych został zorganizowany konkurs pt. *Wody podziemne, bogactwo, występowanie i sposoby wykorzystania*. W konkursie uczestniczyło 350 uczniów z różnych szkół powiatu przemyskiego.

Członkowie Sekcji Pteridologicznej brali aktywny udział w przygotowaniu opracowania „Gmina Międzychód – Przewodnik przyrodniczo-turystyczny” autorstwa mgr Kamila Szpotkowskiego oraz ścieżki dydaktyczno – przyrodniczej w Wapienniku (Beskid Mały), mgr Edward Walusiak.

W Arboretum Bolestraszyce zrealizowano

pięć odcinków filmu w ramach zadania *Realizacja i emisja cyklu edukacyjnego Arboretum Bolestraszyce*. Nakręcono odcinki pt. *Polska czerwona księga roślin, Rośliny wodne i bagicienne Arboretum w Bolestraszcach, Dwór i ogród pałacowy* oraz część odcinka *Sady dworskie i włościańskie*.

Członkowie Oddziału Warszawskiego PTB od wielu lat prowadzą działalność w Centrum Edukacji Przyrodniczo-Ekologicznej pod kierunkiem mgr inż. R. Muranyi. W 2006 roku odbyło się 117 warsztatów przyrodniczych, w których wzięło udział 3106 uczniów ze wszystkich poziomów nauczania od przedszkoli do klas maturalnych. Tematy realizowane podczas warsztatów przyrodniczych to: Mały botanik, Różnorodność świata roślin, Od komórki do organu, Przystosowanie się roślin do środowiska, Zielony świat, Wiosna w ogrodzie, Budowa komórki roślinnej, Co to jest roślina, Wielkie sprawy małe rzeczy, Wiosenne kwiaty, Patrz na rośliny, Rośliny zarodnikowe, Wstęp do botaniki, Świat pod mikroskopem, Kwiaty – piękno i zapach, Budowa kwiatu, nasiona i owoce i Rośliny nasienne.

OLIMPIADY I KONKURSY

Olimpiady i konkursy to jedna z najczęściej wykorzystywanych, przez większość oddziałów i sekcji PTB, form upowszechniania wiedzy botanicznej. Członkowie Towarzystwa często zajmują miejsca jako przewodniczący np. Okręgowej Komisji Olimpiady Biologicznej przy Oddziale Gdańskim Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika (dr Krystyna Burkiewicz). Okręgowe Olimpiady Biologiczne są realizowane przy aktywnym udziale członków np. Oddziału Kieleckiego, Łódzkiego, Olsztyńskiego, Szczecińskiego czy Toruńskiego. Członkowie PTB aktywnie uczestniczą również w przygotowywaniu uczniów do olimpiad (prof. E. Kępczyńska z Oddziału Szczecińskiego, dr A. Kukielka z Oddziału Lubelskiego), konkursów biologicznych (mgr. E. Kaniewska z Oddziału Skierniewickiego) i organizowaniu konkursów w szkołach podstawowych (Oddział Lubelski, Szczeciński). Jak co roku, członkowie

Sekcji Anatomii, Cytologii i Embriologii Roślin prowadzili wykłady i laboratoria dla uczestników olimpiad biologicznych i nauczycieli, w czasie zawodów okręgowych i centralnych. Członkowie Sekcji m.in. z Oddziału Warszawskiego, Śląskiego, Białostockiego i Toruńskiego prowadzili zajęcia praktyczne i uczestniczyli w spotkaniach m.in.: dr Jagna Karcz – członek Sekcji ACiER Oddziału Śląskiego (XXXV Olimpiada Biologiczna II stopnia, Wydział Biologii, Katowice; Międzyszkolna Sesja Młodych Matematyków, II LO im. M. Konopnickiej, Katowice; XIII Tydzień Ziemi, Niebezpieczna natura, Muzeum Górnictwa Węglowego, Zabrze) oraz dr Joanna Leśniewska – członek Sekcji ACiER Oddziału Białostockiego (IV Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki). Członkowie Sekcji Dendrologicznej zorganizowali coroczne konkursy dendrologiczne pod hasłem „Znam drzewa i krzewy” dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Członkowie Oddziału Śląskiego są zaangażowani w pracę Komitetów Okręgowych Olimpiad Biologicznych, w tym sprawdzanie prac olimpijskich, wygłaszanie referatów dla uczniów i nauczycieli. Komitetowi przewodniczy prof. Aleksander Herczek.

KOLA NAUKOWE

Członkowie PTB otaczają opieką merytoryczną Koła Naukowe np. Koło Naukowe Botaników (Oddział Gdański, Skierniewicki, Śląski), Koło Naukowe Ochrony Przyrody (Oddział Szczeciński), Naukowe Studenckie Koło Botaniczne (Oddział Gdański, Kielecki), Koło Młodzieżowe Polskiego Towarzystwa Leśnego (Oddział Lubelski), Koło Naukowe Fizjologów i Biotechnologów Roślin (Oddział Szczeciński), Koła Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego, Poznańskiego i Akademii Świętokrzyskiej (Sekcja Mikologiczna). Studenckie Koło Naukowe działające przy Katedrze Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin PAN prowadzi badania naukowe z zakresu biotechnologii roślin leczniczych, jego członkowie zapoznają się z systematyką i biologią badanych gatunków, ich rozmieszczeniem, zawartością metabolitów

wtórnych przed wprowadzeniem ich do kultur *in vitro*.

SZKOLENIA, PORADNICTWO, WYKŁADY, PRELEKCJE I WYWIADY

Członkowie Sekcji PTB, w zależności od reprezentowanej specjalizacji, brali czynny udział lub byli organizatorami szkoleń oraz różnego rodzaju prelekcji tematycznych.

Członkowie Oddziału Bydgoskiego zorganizowali cykl szkoleń terenowych dla doradców rolno-środowiskowych (ok. 100 osób) Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, z zakresu poznawania siedlisk łąkowych i pastwiskowych objętych programami rolno-środowiskowymi. Członkowie Oddziału Lubelskiego prowadzą wykłady dla Uniwersytetu III Wieku oraz w ramach Festiwalu Nauki, udzielają konsultacji naukowych studentom i doktorantom, oraz konsultacji botanicznych pracownikom Katedry Botaniki AR, Katedry Botanicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej AR, Oddziału Pszczelnictwa ISiK w Puławach. Prof. dr hab. Zofia Warakomska prowadzi analizy pyłkowe miodów handlowych oraz od indywidualnych pszczelarzy (11 krajowych i 7 zagranicznych – z Białorusi, Japonii, Mołdawii, Rumunii i Grecji).

Wielu członków Oddziału Skierniewickiego prowadziło szkolenia i poradnictwo z zakresu uprawy, ochrony przed chorobami i szkodnikami roślin sadowniczych, warzywniczych i ozdobnych dla producentów oraz działkowców. Byli także zaangażowani w przygotowanie w Skierniewicach (organizacja wystaw, prelekcje, poradnictwo). Ponadto prof. A. Mika i dr H. Bryk uczestniczą w pracach nad propagowaniem ekologicznych metod produkcji owoców ograniczających chemizację i degradację środowiska (prowadzenie sadu ekologicznego, szkolenia, artykuły popularno-naukowe w prasie ogrodniczej).

Członkowie Sekcji Lichenologicznej prowadzili w swoich środowiskach szkolenia dla nauczycieli, służb leśnych oraz prelekcje i warsztaty terenowe dla młodzieży szkolnej i stowarzyszeń działających na rzecz lokalnej

ochrony przyrody, propagując znaczenie biocenotyczne porostów oraz ich wykorzystanie w biomonitoringu środowiska przyrodniczego. Członkowie Sekcji Dendrologicznej prowadzili wykłady i seminaria z zakresu dendrologii dla pracowników Lasów Państwowych, studentów i uczniów.

Członkowie Sekcji Ogrodów Botanicznych prowadzili prelekcje przyrodniczo-krajoznawcze wygłaszane gościnnie w Domach Kultury, szkołach oraz centrach edukacyjnych Parków Narodowych.

WYCIECZKI

Wycieczki – to kolejna, ciesząca się dużą popularnością, forma krzewienia wiedzy botanicznej. Sekcja Kultur Tkankowych Roślin przy Katedrze Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin była organizatorem wycieczki terenowej dla studentów I roku farmacji i I roku Kosmetologii p.t.: „Rośliny lecznicze i chronione w warunkach naturalnych” podczas, której studenci zapoznali się z wybranymi gatunkami roślin chronionych i roślin stosowanych w lecznictwie ludowym, poszerzyli swoją wiedzę botaniczną o gatunkach i ich naturalnych siedliskach.

Oddział Szczeciński PTB zorganizował 10 wycieczek w ramach Zachodniopomorskiego Festiwalu Nauki, m.in. do Lasów Dębowskich, Cedyńskiego Parku Krajobrazowego oraz okolicznych Parków Narodowych i Krajobrazowych. Dużym powodzeniem cieszyła się wycieczka na wyspę Bornholm. Natomiast Sekcja Ogrodów Botanicznych i Arboretów po raz ósmy zorganizowała terenowe seminarium botaniczno-krajoznawcze pt. „Roślinność śródziemnomorska i górską Sardynii”. Udział wzięło 48 osób. W trakcie wyjazdu wygłoszono 4 referaty o tematyce związanej z szatą roślinną, fauną, geografiami i geologią Sardynii.

WYSTAWY

Upowszechnianiu wiedzy botanicznej sprzyjają wystawy o tematyce przyrodniczej, organizowane przez członków Towarzystwa. Regularne wystawy malarstwa i fotografii od-

bywają się w Krakowie i Warszawie (Sekcja Historii Botaniki – 6 wystaw). Dr hab. M. Kucharczyk był autorem następujących wystaw: w galerii „Pod Palmą” na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS, „Fotografia w badaniach przyrodniczych” w Muzeum UMCS, oraz trzech wystaw indywidualnych o tematyce botanicznej (Zakrzówek, Zwierzyniec, Kraków), zaś mgr G. Szymczak XXXI wystawy kaktusów i innych sukulentów PTMK (Oddział Lubelski). Prof. dr hab. M. Dynowska wraz z współpracownikami była autorką wystawy grzybów i porostów pt. „Grzyby znane, mniej znane i nieznanne” (Oddział Olsztyński). Dr D. Sochacki współorganizował XXI Ogólnopolską Wystawę Lili i Kompozycji Kwiatowych w Łazienkach Królewskich w Warszawie (lipiec 2006). Lilie pochodzące z uprawy kolekcyjnej ISK – odm. ‘Miss Alico’ zdobyły III miejsce, a odm. ‘Monte Negro’ – wyróżnienie na tej wystawie. Sekcja Historii Botaniki współorganizowała wystawę czasową w Muzeum Botanicznym i Pracowni Historii Botaniki im. J. Dyakowskiej – Ogród Botaniczny UJ.

W organizowaniu cyklicznych wystaw przoduje Sekcja Ogródów Botanicznych, która w tym roku była autorem: fotografii i prac malarskich o tematyce botanicznej oraz kompozycji roślinnych (OB UJ), wystaw fotograficznych pt. „Przyroda i uroda Grecji” oraz „Magiczne miejsce (Krakowski OB)”, – 8 wystaw stałych i 4 okresowe w Arboretum w Bolestraszcach, Wystawa poświęcona prof. dr hab. Zygmuntowi Czubińskiemu – pierwszemu dyrektorowi OB UAM, Wystawa roślin owadożernych (OB Warszawa) oraz wystawa pt. „Owoce z naszej kolekcji” zorganizowana podczas „Święta jesieni” w Arboretum SGGW w Rogowie.

Sekcja Mikologiczna Oddziału Łódzkiego współorganizowała wystawy świeżych owocników grzybów w Chojnicach, Tucholi oraz Ogródzie Botanicznym w Łodzi. Członkowie Sekcji pomagali w zbiorze materiałów na wystawę, w urządzaniu ekspozycji oraz obsłudze zwiedzających. Udzielano konsultacji w zakresie rozpoznawania grzybów jadalnych i trujących oraz profilaktyki zatruc grzybami.

Członkowie Oddziału Warszawskiego PTB w ramach upowszechniania wiedzy botanicznej zorganizowali na terenie CEP-E (OB-CZRB PAN) – 7 następujących wystaw (Biebrzańskie Klimaty, Konie, kwiaty i pejzaż Mazowsza, Kwiaty – inne spojrzenie, Leśne impresje, Ryżowe pola Azji, Tylko fotografie nie liczą się z czasem – między obrazem i słowem księdza Jana Twardowskiego i Parki narodowe – nagrodzone prace konkursowe różnych autorów). Ponadto, w 2006 roku urządzili 9 wystaw malarskich w Galerii „Fangorówka” oraz jedną stałą wystawę ekspozycyjną „Bogowie Indii” (przez cały rok) i 2 wystawy (Świat kolorowych motyli” i „W cieniu Borobudur – najnowsze nabytki Muzeum Azji i Pacyfiku” w szklarni „Zielony Raj”.

INTERNETOWE UPOWSZECHNIANIE WIEDZY BOTANICZNEJ

Internetowy serwis botaniczny „Lonicera” jest nowoczesnym sposobem upowszechniania wiedzy botanicznej zainicjowanym w 2004 r. przez Oddział Szczeciński. Popularyzuje on najnowsze odkrycia botaniczne, wydarzenia związane z botaniką i ochroną szaty roślinnej w kraju i na świecie. Zawiera informacje o bieżącej ofercie wydawniczej z zakresu botaniki oraz system nawigacji umożliwiającej dostęp do naukowych periodyków botanicznych (krajowych i zagranicznych) oraz innych stron botanicznych.

Informacje o bieżącej działalności PTB zamieszczane są w „Wiadomościach Botanicznych” oraz na stronie internetowej Towarzystwa (<http://ptb.ib-pan.krakow.pl>). Swoją stronę internetową założyła w tym roku Sekcja Lichenologiczna oraz Oddziały Bydgoski i Szczeciński.

VII. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Polskie Towarzystwo Botaniczne prowadzi działalność wydawniczą, korzystając z pomocy finansowej Ministerstwa Nauki i Informatyzacji. Z funduszy przyznanych na 2006 rok ukazały się następujące tomy wydawnictw Towarzystwa:

Acta Societatis Botanicorum Poloniae vol. 75 (z. 1, 2, 3, 4)

Acta Agrobotanica vol. 59 (z. 1 i 2)
Acta Mycologica vol. 41 i 42 (1 i 2)
Monographiae Botanicae vol. 96
Wiadomości Botaniczne vol. 50 (nr 1–4)
Rocznik Dendrologiczny vol. 54
*Biuletyn Ogrodów Botanicznych, Muzeów
i Zbiorów* vol. 14.

Członkowie PTB pełnią różne funkcje, w radach redakcyjnych i redakcjach, w wielu wydawnictwach naukowych, nie tylko wydawanych przez nasze Towarzystwo np.: *Kształtowanie środowiska geograficznego i ochrona przyrody na obszarach uprzemysłowionych i zurbanizowanych, Natura Silesiae Superioris, Acta Physiologiae Plantarum, Fragmenta Floristica et Geobotanica, Atlas of the Geographical Distribution of Fungi in Poland, Vegetable Crops Research Bulletin, European Weed Society Bulletin, Folia Horticulturae, Journal of Fruit and Ornamental Plant Research, Journal of Applied Genetic.*

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA CZŁONKÓW ODDZIAŁÓW
I SEKCJI

Publikacje popularno-naukowe

- Czarnecka B. 2006. *Pojaw czarki szkarłatnej Sarcoscypha austriaca w Południowo-roztoczańskim Parku Krajoobrazowym*. Chrońmy Przyr. Ojcz. 62(4): 36–40.
- Warakomska Z. 2003. *Melisopalinołogia*. [W:] Dybowa-Jachowicz S., Sadowska A. (red.), *Palinołogia*. Instytut Botaniki PAN, Kraków, s. 69–71. (w księgarniach od 2006 roku).
- Warakomska Z. 2006. *Miody z seradeli*. Pszczelnictwo.
- Weryszko-Chmielewska E. 2006. *Kwiaty krokusów wczesnowiosennym źródłem pyłku i nektaru*. Pszczelarstwo 3: 16–17.
- Weryszko-Chmielewska E. 2006. *Pylek traw wartościowym pożytkiem dla pszczół*. Pszczelarstwo 6: 14–15.
- Dobrzański A. 2006. „*Uprawa cebuli*”.
- Sochacki D. 2006. „*Rośliny cebulowe w ogrodzie*”. Działkowiec, Warszawa.
- Marosz A. 2006. „*Karłowe drzewa i krzewy liściaste*”. Działkowiec, Warszawa.
- Marosz A. 2006. „*Karłowe drzewa i krzewy iglaste*”. Działkowiec, Warszawa.
- Kubik M. 2006. „*Czas, zwierzęta i ludzie*”. Zrzeszenie Artystyczne „Za”.

Monografie

- Lityńska-Zajac M. 2005. *Chwasty w uprawach roślinnych w pradziejach i wczesnym średniowieczu*. Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Kraków, 444 s.
- Velichkevich F. Yu. Zastawniak E. 2006. *Atlas of the Pleistocene vascular plant macrofossils of Central and Eastern Europe. Part 1 – Pteridophytes and monocotyledons*. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, 224 s.

Podręczniki

- Pawlaczyk P., Herbichowa M., Stańko R. 2005. *Ochrona torfowisk bałtyckich – przewodnik dla praktyków, teoretyków i urzędników*. Wyd. Klubu Przyrodników, Świebodzin, 190 s.
- Łuszczynski J. 2006. *Przewodnik do ćwiczeń z mikologii*. Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce, 153 s.
- Hereźniak J. (red.) 2006. *Biodiversity in relation to vegetation zones in Europe*. Wydawnictwo UŁ, 204 s.

VIII. WYRÓŻNIENIA

Prof. dr hab. Janusz HEREŻNIAK:

Został uhonorowany medalem Karola Miarki.

Dr Krystyna MILECKA

Nagroda rektora UAM za książkę habilitacyjną „Milecka K. 2005. Historia jezior lobeliowych zachodniej części Borów Tucholskich na tle postglacjalnego rozwoju szaty leśnej.” Wyd. Nauk. UAM, Poznań, 249 s.

Prof. dr hab. Elżbieta TURNAU:

Medal „Zasłużony dla polskiej geologii” – 5.10.2006.

IV nagroda: w sesji II – Somatyczna embriogeneza – sztuczne nasiona, dla posteru autorstwa E. KĘPCZYŃSKIEJ i S. ZIELIŃSKIEJ zatytułowanego: „Zawartość cukrów rozpuszczalnych w somatycznych zarodkach *Medicago sativa* L. oraz jej regulacja przez gibereliny” w konkursie na najlepszą prezentację posterową podczas XI Ogólnopolskiej Konferencji Kultur *In Vitro* i Biotechnologii Roślin, „Kultury *in vitro* podstawą biotechnologii roślin”, 6–9.09.2006 r., Międzyzdroje.

Anna MIKUŁA